

A Hamvas Béla Városi Könyvtár 2024. évi beszámolója

2440 Százhalombatta, Szent István tér 5.

Kovács Marianna
intézményvezető

A Hamvas Béla Város Könyvtár 2024. évi beszámolója

(sablon alapján)

1. Rövid összefoglaló

- a. sikerek, eredmények és trendek (használati mutatók alapján)
- b. az eredményeket jelentősen befolyásoló (pozitív vagy negatív) körülmények

A könyvtár imázsának megtartása a vezetés és minden munkatárs elkötelezett munkáját jelenti a könyvtárhasználók céltudatos, szolgálatkész, az új kihívásokra nyitott kiszolgálása érdekében. Míg az előző években a világjárvány jelentett hatalmas kihívást, a 2024. évben a költségtakarékos, fenntartható és minőségi üzemeltetés kérdései kerültek előtérbe.

A szolgáltatáspolitikánk helyes irányainak meghatározását alátámasztotta a dokumentumkölcsonzések és a látogatók számának határozott emelkedése. A változásoknak való gyors megfelelés okán megbizonyosodtunk arról, hogy a proaktivitás, az alkalmazkodás és rugalmasság intézményünk olyan erőssége, melyre a későbbiekben is kiemelten építhetünk, biztosítva ezzel a folyamatos fejlődést, a felhasználói igényekhez való dinamikus igazodást és a közösségi szerepvállalásunk további erősítését.

Intézményünk erősségei a minőségi szemlélet, a felhasználók szükségleteire és igényeire alapozott szolgáltatások, gazdag gyűjtemény és rendszeres közösségi alkalmak, melyek kedveltek a lakosság körében, valamint az innovatív programok és a folyamatos fejlődésre való törekvés, amelyek még vonzóbbá teszik kínálatunkat.

Intézményünk számára fontos az eddig elért eredmények megőrzése, a minőségi könyvtári szolgáltatások nyújtása, új innovatív elemek alkalmazása az olvasás népszerűsítésére; a hagyományos könyvtári szolgáltatásokon túlmutató – de a könyvtári alapszolgáltatásokra építő – programok megvalósítása. Törekszünk arra, hogy városunk egyik fontos kulturális intézményeként célkitűzéseinket a szakmai értékek és stratégiák mentén, elkötelezetten vihessük véghez.

2. Stratégiai célok végrehajtása

- a. az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által
- b. a pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését

A folyamatosan változó helyzetben a könyvtárnak olyan válaszokat kell adni a környezet kihívásaira, amely elősegíti az intézmény céljainak megvalósítását. Ennek a könyvtári munkának az egyik eszköze a stratégiai tervünk, melyben 7 célt tűztünk ki:

1. cél

A Hamvas Béla Városi Könyvtár 2024-ben is biztosította a szabad, korlátozás nélküli hozzáférést minden nyilvánosságra került dokumentumhoz és információhoz az esélyegyenlőség és a demokrácia elvét követve, ezzel hozzájárulva az állampolgárok egyéni boldogulásához, életminőségének javításához.

- *Törekedtünk könyvtárunk akadálymentesítésére, ezzel segítséget nyújtva a fogyatékkal élők könyvtárhasználatához. Megnyitottuk az alsó bejáratunkat, ezzel megkönnyítve számukra a könyvtár alsó szintjének elérését.*

2. cél

Gyűjteményünket használói igények és minőségi elvek figyelembevételével fejlesztettük ennek megfelelően alakítva szolgáltatásainkat. Gyarapítási stratégiánkat 2024-ben is a

gyűjtőköri szabályzatban megfogalmazott iránymutatás alapján alakítottuk, a gyűjteményfejlesztés forrásainak hatékony felhasználásával.

- *Az olvasói igényeket rendszeresen felmérjük, és az állománygyarapítás gyakorlatának kialakításakor figyelembe vesszük.* 2024-ben is nagymértékben teljesítettük a használó központú állománygyarapítás keretein belül az olvasói kéréseket. Az olvasók által kért kötetek 75%-át megvásároltuk.
- *A gyűjteményfejlesztés során figyelemmel kísérjük a könyv- és könyvtárszakmai szervezetek ajánlásait.* Az állománygyarapítást végző munkatársak folyamatosan tájékozódtak a témában, tapasztalataikat munkaértekezleten osztották meg a kollégákkal. Dokumentum beszerzés során közös döntés alapján választottuk ki a megvásárolandó dokumentumokat.
- *Költséghatékony gyarapítási stratégiát dolgozunk ki.* Kiemelt figyelemmel kezeljük a könyvtárunkba beérkezett ajándékkönyveket. Különös figyelmet fordítunk az elhasználandó klasszikus irodalom, az iskolai kötelező és ajánlott irodalom, valamint a bestsellerek cseréjére. Gyűjteményi szempontból átvizsgáljuk a könyvtár dezideráta katalógusát és döntünk az antikváriumi beszerzésekről.

3. cél

2024-ben is felhasználó központú, korszerű, minőségi szolgáltatásokkal álltunk a használók rendelkezésére. Törekedtünk az olvasói igények megismerésére, és ennek megfelelően alakítottuk szolgáltatásainkat, rendezvényeinket.

Célunk a "falak nélküli könyvtár" megvalósítása volt.

- *Modern technikai eszközöket építünk be szolgáltatásainkba.* Kiemelt figyelmet fordítottunk az informatikai eszközök beszerzésére, 2024-ben 5 új számítógép és 8 db új vonalkódolvasó vásárlására volt lehetőségünk.
- *Rendszeres használói elégedettségi felméréseket végzünk, és a tapasztalatok alapján fejlesztjük szolgáltatásainkat, rendezvényeinket.* Folytatjuk az állandó rendezvény elégedettség mérési tevékenységünket. Kérdőíves módszerrel felmértük olvasóink könyvtárhasználati és olvasási szokásait. Az eredményeket elemezve, tematikus kiemeléseket hajtottunk végre és javaslatokat dolgoztunk ki a könyvtári szolgáltatások fejlesztésére.

4. cél

Kiemelt feladatunknak tekintjük a város oktatási intézményeivel való együttműködést. Jelentős szerepet töltünk be az olvasás iránti igény felkeltésében, különös tekintettel az óvodás és a kisiskolás korú gyermekek körében. Programjainkkal a különböző korosztályok életkori sajátosságait és elvárásait figyelembe véve hozzájárulunk az iskolai ismeretszerzés bővítéséhez, és a könyvtár népszerűsítéséhez.

- *A városban működő kulturális intézményekkel közös programjainkat tovább folytattuk és újakat hoztunk létre.* A Barátság Kulturális Központtal egyeztetve kitelepüléssel részt vettünk több rendezvényen (május 1., Gyereknapi, Batai napok), valamint könyvtári táborokkal csatlakoztunk a Matrica Múzeum programjához.
- *Az oktatási intézményekkel szorosabban együttműködve a kölcsönös igények szerint közös programokat dolgoztunk ki.* Folytattuk több foglalkozásunk témakidolgozását, felkérésre részt vettünk az oktatási intézmények témanapjain, bekapcsolódtunk egyéb oktatási programjaikba, mint pl. Erasmus programban résztvevő tanulók könyvtári látogatása.

5. cél

Mint minden évben 2024-ben is fontos feladatunk volt névadónk, Hamvas Béla szellemi örökségének-, valamint a magyar népmesekincs megőrzésének és közvetítésének folytatása a hagyományos mesemondás segítségével. Kiemelt célunk, hogy teljességre törekvő módon gyűjtsük, feltárjuk és hozzáférhetővé tegyük Százhalombatta helytörténeti és helyismereti dokumentumait.

- *Népmese különgyűjteményünket tovább fejlesztettük és folyamatosan népszerűsítjük.* Szoros kapcsolatot tartottunk a népmesével foglalkozó szervezetekkel, intézményekkel, magánszemélyekkel. A népmeséket minden korosztállyal megismertetjük és ennek érdekében számos rendezvényt is szerveztünk.
- *Sok helytörténeti, helyismereti dokumentumot digitalizáltunk és hozzáférhetővé tettünk.* Az összegyűjtött anyag mielőbbi teljes feldolgozására törekszünk, az esetleges hiányokat pótoltuk. A városlakók számára több helytörténeti előadást szerveztünk, valamint iskolai, óvodás csoportoknak helyi identitást erősítő foglalkozást is tartottunk. Középiskolások számára Százhalombatta szeretetét helytörténeti táborral mélyítettük. Célunk a gyűjtemény bemutatása, információszerzés helytörténeti témákban.

6. cél

Könyvtárunk működését minőségirányítási elvek alapján szervezzük, amely hozzájárul a szolgáltatások magas színvonalának megőrzéséhez és fejlesztéséhez.

- *A könyvtárban működő minőségirányítási csoport segítségével 2024-ben is a kidolgozott minőségirányítási rendszert folyamatosan és tervszerűen alkalmazzuk a szolgáltatások és a könyvtári munka minőségének biztosítása érdekében.*
- *A minőségirányítási rendszer dokumentumait egységesen a Minőségi Kézikönyvben foglaljuk össze. Azért, hogy az ott leírtakat betartsuk, minőségpolitikánkat folyamatosan felülvizsgáltuk és alkalmazkodtunk a változásokhoz.*

7. cél

Továbbfejlesztjük munkatársaink szakmai felkészültségét, növeljük elkötelezettségüket.

- *Tudatosan és átgondoltan fejlesztettük szervezeti kultúránkat. Javítottuk belső információs rendszerünket, növeltük a munkatársak motivációs szintjét.* A kollektíva évente 2 alkalommal csapatépítő tevékenységekben vesz részt. Pl. közös ünnepek, csapatépítő szakmai napok. A már hagyományosnak mondható őszi csapatépítésünk alkalmával az Országházba és az Országgyűlési Könyvtárba látogattunk el.
- *Tudástérkép segítségével felmérjük a hiányzó szakterületeket.* Folyamatosan figyelemmel kísérjük a Könyvtári Intézet és egyéb szakmai szervezetek képzési lehetőségeit, majd megszerveztük munkatársaink képzését, továbbképzését, támogattuk a szakmai konferenciákon történő részvételüket. Törvényi előírás szerint elkészítettük a könyvtár továbbképzési tervét.

Nehéz helyzetben vagyunk, mivel a közép-magyarországi régióhoz tartozva, kevés a lehetőségünk a pályázati részvételre. Olyan pályázat, mely a stratégiai céljainkat támogatta egy volt. A Nemzeti Kulturális Alap (NKA) jóvoltából a Helytörténeti táborunk gazdag programját pályázati finanszírozásból tudtuk megvalósítani.

3. Szervezet

Könyvtárunk 2024-ben 10 státusszal rendelkezett: 8 szakalkalmazott, azaz könyvtáros, és 2 nem szakalkalmazott munkatárs: gazdasági ügyintéző, és a városi internet rendszergazdája. A városi rendszergazda munkaköre kiterjed a városi intézmények informatikai feladatainak elvégzésére. Gazdasági ügyintézőnk egyszemélyben végzi a gazdasági, személyzeti és ügyviteli feladatokat. Állandó takarító személyzetünk nincs, megbízási szerződéssel alkalmazunk egy munkatársat, aki heti 12 órában dolgozik.

Sajnálatos módon 2024-ben két kolléga is a távozás mellett döntött. Az egyik külföldre költözött a másik nyugdíjba vonult. Az egyik státuszt sikerült is egyből betöltenünk, de a

másik augusztusa óta – egy felnőtt olvasószolgálati státuszunk - üres. Hiába hirdetjük folyamatosan az állást, nagyon kevesen jelentkeznek és ők sem felelnek meg a törvény által előírt feltételeknek. Így több feladat hárul a kollégákra, amit persze minden erőnkkel igyekszünk teljesíteni, de igen megterhelő mindannyiunk számára. Nyugdíjba vonuló kollégánkat 25 éves szakmai tevékenységének köszönete képpen a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Téka-díjban részesítette.

Az éves szakmai beszámoló, illetve a közösségi oldalakon megjelenő bejegyzéseink jól tükrözik azokat a mindennapi feladatokat, melyeket a könyvtárosok elvégeznek, gyakran munkaidőn túl is, alkalmanként a saját otthonukban, saját eszközeiken. A hagyományos szolgáltatások mellett évről évre újabb igények jelennek meg munkánkban. A társadalmi változások miatt egyre nagyobb szerepet kap könyvtárunk életében a helyi közösségépítés, szociális feladatok, internetes szolgáltatások és az online ügyintézés. Az interneten keresztül érkező igényekre, kérésekre azonnal válasszal kell szolgálni, függetlenül a helytől vagy az időtől.

Csapatépítő tevékenységünk keretében idén a születés- és névnapok megünneplésén túl összefognak a Országgház és az Országgyűlési Könyvtár, majd ezt követően felejtethetetlen élményekkel gyarapodtunk a Szamos Csokoládémúzeum jóvoltából.

4. Infrastruktúra

- a. fizikai terek állapotának változása
- b. infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása
- c. egyéb infrastruktúra

2024-ben **csőtöréssel** kezdtük az évet. Ez a sajnálatos esemény jelentős károkat okozott az épület alsó tereiben, ugyanis több centiméter magasan állt a víz. A könyvtár működésébe is beleszólt, ugyanis a károk enyhítésének- és az azt követő helyreállítás (festés) idejére a gyermekkönyvtárat be kellett zárni rendezvényeket kellett átütemeznünk.

Kisebb lépésekben haladunk a terek szebbé tétele felé, ennek megvalósulásában segítségünkre van a Százhalombattai Könyvtárért Alapítvány, aminek segítségével az elmúlt években fokozatosan újítottuk fel **előadótermünket**. 2024-ben az eszköz megújítás került fókuszba, az alapítvány 10 db asztalt beszerzése mellett döntött a könyvtár számára.

Az **infokommunikációs** eszközeinkben apránként ugyan, de folyamatos az újítás. Ahogy már korábban írtuk, 5 új számítógéppel, 8 db új vonalkódolvasóval, 1 db nyomtatóval és 3 db asztali hangfallal sikerült gazdagítanunk az informatikai eszközeinket.

Továbbra is barátságos, értékteremtő és **befogadó intézmény** kialakítása a fő célunk, ahol látogatóink minőségi időt tölthetnek el, ahol gyorsan és pontosan megkapják azt, amiért bejöttek és mindezt egy barátságos, kulturált környezetben.

5. Gyűjteményi információk

- a. gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés
- b. gyűjteményfeltárás
- c. állományvédelem
- d. digitalizálás

A könyvtár munkatársai a 2024-es évet a minden állományrészre kiterjedő állományalakítási munkákkal kezdték: betűrendezéssel, jelzetszíncsík cseréjével és a könyvek csúsztatásával

tették jól átláthatóvá az állományt előkészítve ezzel a nyárra tervezett apasztási- és átirányítási feladatokat.

A kollégák az állományrészüket átlátják, gondozzák, így maximálisan megoldják a selejtezési és átirányítási feladatokat.

Az állományrész felelősök feladata volt:

- figyelemmel kísérték a rájuk bízott állománytestek minőségét – selejtezési és gyarapítási javaslatot készítettek (év során folyamatosan),
- heti rendszerességgel (ha lehet gyakrabban) az általános visszaosztás mellett ellenőrizték a polcrendet, javították a jelzetszíncsik hiányokat,
- minden évben – leginkább a nyáron - forgási statisztikát készítettek, megállapodás szerint a dokumentumokat raktárba irányították, illetve selejtezésre jelölték,
- folyamatosan figyelemmel kísérték az adott állományrész új megjelenésű dokumentumait – beszerzési javaslatot készítettek a hiányokra és a cserékre.

A **használoközpontú gyarapítás** szellemében az olvasók 395 dokumentum megvásárlására tettek javaslatot, melynek 72%-át (284 db) a könyvtár meg is vásárolta. A többi beszerzésre javasolt könyv vagy nem kapható, vagy a Gyűjtőköri Szabályzatunk szerint nem való az állományunkba, illetve antikvár könyvként olyan magas az ára, hogy a gyarapítási keretbe már nem fér bele.

A kölcsönözhető **CD ROM-okat** és a **videókazettákat** leselejteztük, mivel használó igény nem igen volt már irántuk. Ennek egyik oka, hogy a CD ROM-okon elérhető játékok, nyelvoktató programok internetről könnyedén letölthetők, másik oka pedig, hogy a mai gépek nagy részében már nincs is lemezmeghajtó, így nincs mivel futtatni azokat.

A 2024-es évben 2519 darab könyvet dolgoztunk fel **új dokumentumként**, ebben a vásárolt és az ajándékkönyvek is benne vannak. Az apasztási feladatunknak eleget téve 1504 db könyvet selejteztünk a tavalyi év során. Így sikerült megtartanunk azt a hosszútávú célt, hogy amennyi könyvet feldolgozunk, közel annyit selejtezzünk.

Könyvtárunk folyamatosan fogad el magánszemélyektől **ajándékkönyveket**. 2024-ben 641 darab került állományunkba. Sok olyan könyv újabb kiadásához vagy jobb minőségű példányához jutunk így hozzá, melyeket nem lenne módunk megvásárolni.

Minden részlegen külön gondot fordítunk a **különgyűjtemények** gondozására, különös tekintettel a felnőttkönyvtárban a Hamvas-, a helytörténet-, a képregény-, az életrajzi- és az idegennyelvű, a gyermekkönyvtárban az ifjúsági-, a kistudós-, a népmese- és a kezdő olvasó dokumentumaira.

Eszközkölcsönzésünk új szolgáltatással nem bővült, továbbra is két eszköz kölcsönzésére van lehetősége olvasóink számára, ez a diavetítő és papírszínházkeret.

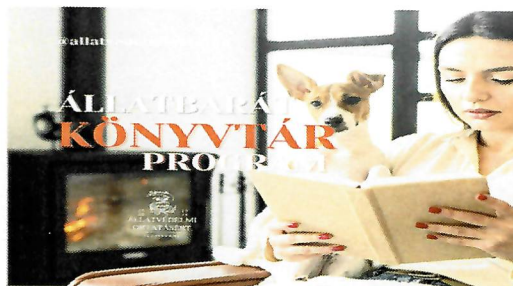
Folyóirataink többségét – 58 darabot – az NKA-tól kaptuk ingyenesen. 55 címet vásárlás útján szolgáltatunk, 12 folyóiratot pedig ajándékba kapunk olvasóinktól.

Szomorúan tapasztaljuk, hogy a könyvek **beszerzési ára** folyamatosan növekszik, így az új könyvek teljeskörű beszerzését a költséghatékonysági törekvéseink mellett is csak nehezen sikerül megoldanunk. A beszerzés költségéhez 2024-ben is nagy segítségünkre volt az **érdekeltség növelő támogatás**, melynek keretéből olyan könyveket tudtunk pótolni, melyek régóta a dezideráta listán szerepelnek.

Jelentős fejlesztés, hogy 2024-ben könyvtárunkban is elérhetővé tettük az **Arcanum Digitális Adatbázist**, mely tudományos- és szakfolyóiratok, heti- és napilapok, térképek, valamint lexikonok és tematikus könyvgyűjtemények teljes tartalmával széleskörű felhasználói igényeket tud kiszolgálni. Az adatbázis elérhetősége a beszerzésre is hatással van, kiváltható

vele a drága- és helyigényes szakkönyvek- és szakfolyóiratok beszerzése, amelyek iránti igény az elmúlt években jelentősen csökkent. A gyarapításra szánt összeget így a szélesebb érdeklődésre számot tartó kiadványok vásárlására fordíthattuk.

Könyvtárunk a tavalyi év során csatlakozott egy kiváló országos kezdeményezéshez, mely által kiemelt figyelmet kapott az állatok védelmével kapcsolatos kötetek beszerzése és kölcsönzése. Így lett könyvtárunk „Állatbarát Könyvtár”.

Könyvtárunkban **kötészet nem** működik, ezért csupán a saját eszközeinkkel helyrehozható, sérült könyvek kerültek javításra 2024-ben is. A védett dokumentumainkat olvasóktól elzárt területen helyezük el, ezek kizárólag csak helyben tanulmányozhatók. A hosszabb ideje vissza nem került dokumentumok visszaszerzésére – állományunk és a többi olvasó érdekeinek védelmében – mindent megteszünk, de célunk, hogy az ezzel járó konfliktusokat elkerüljük. 2024-ben a kikölcsönzött könyveket vissza nem hozó olvasókat emailben, sms-ben, ha kellett, telefonon is megkerestük.

Könyvtárunk **külső fotóst** alkalmazott a város- és a könyvtár programjainak megörökítésére. Ezeket a képfelvételeket megbízási szerződéssel alkalmazott történész digitalizálta, dolgozta fel és tette a városlakók számára digitálisan elérhetővé a Szikla21 Integrált Könyvtári Rendszerben.

6. Szolgáltatások

- a. célcsoportok számára (gyermekek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek, zenét kedvelők stb.) kialakított szolgáltatások eredményei
- b. helyben elérhető szolgáltatások
- c. távolról elérhető szolgáltatások
- d. közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások
- e. online felületek (honlap, közösségi média)

Könyvtárhasználóink **elégedettsége** érdekében egyik legfontosabb feladatunknak tekintjük az olvasásnépszerűsítést, az olvasás megszerettetését.

Olvasóink:

- ingyenes wifi szolgáltatást vehetnek igénybe,
- ingyenes adatbázisokban kutathatnak,
- könyvtárközi kölcsönzés révén az ország bármely könyvtárából kérhetnek könyvet,
- nemzetközi könyvtárközi kölcsönzés révén külföldről is tudunk könyveket átkérni,
- helytörténet gazdag és kiemelkedő gyűjteményből mélyíthetik helyi identitásukat,
- kérésre különböző könyvtári hírlevelet igényelhetnek,

- élvezhetik a nyugodt könyvtári hangulatot,
- igényeiknek megfelelő rendezvényeken vehetnek részt,
- teljeskörű irodai szolgáltatásokkal segítjük őket,
- szakszerű és empátikus segítséget kaphatnak az információk megszerzésében, az adott téma szakirodalmának összegyűjtésében, irodalomkutatásban.

Könyvtárközi kölcsönzés során mindent megteszünk, hogy olvasóink számára biztosítsuk az információhoz és a dokumentumokhoz való hozzáférést az országos és nemzetközi könyvtári rendszeren keresztül. Igyekszünk a kért dokumentumokat a lehető leggyorsabban átkérni a felhasználók számára.

A könyvtárunknak egy jól szerkeszthető, jó alapokon működő korszerű **honlapja** (hbvk.hu) van. A honlap létrehozásakor a legnagyobb figyelmet igyekeztük arra fordítani, hogy a felület fő oldalán beszámoljunk minden olyan eseményről, változásról, amely közös jövőnket szolgálja az olvasóval, és tovább növelje azt a használói élményt, melyet olvasóink az elmúlt években megszokhattak. Könyvtárunkról honlapunkon, e-mailben és telefonon is lehet általános és könyvtári információkhoz jutni, a kölcsönzési határidő módosítását, előjegyzést, foglalást, könyvtárközi kölcsönzést kezdeményezni, kölcsönzési információt kérni. Honlapunk minden tekintetben megfelel a mai elvárásoknak, számítógépen, mobilon és egyéb informatikai eszközön is maximális felhasználói élményt nyújt minden megtekintő számára.

Olvasóinkat a **könyvtári hírlevél** segítségével folyamatosan tájékoztattuk mindenről, azaz a könyvbeszerzésekről, a rendezvényekről, a nyitvatartási idő változásairól és egyéb fontos információkról. A hírlevél révén sikerült folyamatos kapcsolatot tartanunk az olvasókkal, és visszajelzéseik alapján nagyra értékelték ezt a tájékoztatási formát.

A közösségépítés meghatározó helye, közösségi tere a könyvtár. Családbarát szolgáltatóhely birtokosaként feladatunk, hogy szolgáltatásainkkal és rendezvényeinkkel hozzájáruljunk a helyi közösség erősítéséhez, a helyi közösség művelődésének, kulturáltságának segítéséhez.

2024-ben felnőttkönyvtárunkban több előadást, rendezvényt is tartottunk az alábbiak szerint:

- A könyvtár az elmúlt időszakban több **neves előadót** is vendégül látott, akik érdekes és értékes előadásaikkal gazdagították a látogatók tudását. A meghívottak között szerepelt Görög Ibolya, a protokollszakma elismert szakértője, valamint Szomorú Miklós kertészmérnök, aki a fenntartható kertészkedés és a zöld környezet fontosságáról tartott előadást. A gyermekkönyvtárban a „Gyermekek könyvek nemzetközi napja” alkalmából író-olvasó találkozó keretében Telegdi Ágnes gyermekkönyv-íróval ismerkedhettek meg a gyerekek.
- Több **irodalmi előadást** is szerveztünk, melyek közül kiemelkedő volt Moldova György születésének 90. évfordulóján tartott felolvasó estünk vagy Weiner Senyei Tibor könyvbemutatója. Az irodalmi előadások népszerűségével könyvtárunk számára is bebizonyosodott, hogy intézményünk nemcsak az olvasás, hanem a tudás és a közösségi élmények helyszíne is. Az előadások nagy sikert arattak, a résztvevők érdeklődő kérdésekkel és élénk beszélgetésekkel tették még tartalmasabbá az estét. A programok szervezésénél különösen fontos volt számunkra és nagy hangsúlyt fektettünk a városlakók előadásainak megtartására, illetve a helyi szerzők és műveik ismertetésére. Vigh Judit Márta minden évben könyvtárunkban szervezi önálló verssel és zenével tarkított – előadóestjét, melyre évek óta nagy az érdeklődés.
- A könyvtár nemcsak az olvasás és a tudás központja, hanem a művészetek iránt érdeklődők számára is izgalmas találkozóhely. Ennek jegyében a galériánkban havi rendszerességgel szervezünk **kiállításokat**, elsősorban helyi művészek alkotásait bemutatva. Célunk, hogy minél színesebb és változatosabb anyagot tárjunk a látogatók elé, így minden hónapban új témákkal és művészeti ágakkal találkozhatnak az érdeklődők.

- A könyvtár aktívan részt vett több országos rendezvényen, mint például az **Internet Fiesta**, és az **Országos Könyvtári Napok**, ezzel is erősítve közösségi és kulturális szerepét. Az Internet Fiesta keretében digitális írástudással, online biztonsággal és hasznos internetes forrásokkal kapcsolatos előadásokat és foglalkozásokat szerveztünk. Az Országos Könyvtári Napok alkalmából változatos programokkal – író-olvasó találkozók, könyvbemutatók és családi rendezvényekkel – vártuk látogatóinkat. Ezek az események lehetőséget teremtettek a könyvtár szolgáltatásainak népszerűsítésére és a közösség bevonására.
- Az olvasóvá nevelés kiemelten fontos, hiszen a rendszeres olvasás fejleszti a képzelőerőt, a szókincset és a kritikus gondolkodást. A könyvtár ebben aktívan részt vesz változatos programokkal, amelyek élményszerűvé teszik a történetekkel való találkozást. A **Papírszínház** segítségével a gyerekek látványos, képes meséken keresztül ismerkedhetnek meg az irodalommal, míg a **Diakedd** program a klasszikus diafilmek vetítésével hozza közelebb a mesék világát. Emellett a **hagyományos mesemondás** varázsa is fontos szerepet kap, hiszen az élőszavas történetmesélés nemcsak szórakoztató, hanem erősíti a figyelmet és a szövegértést is. Ezek a kezdeményezések mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyermekekben kialakuljon az olvasás szeretete. A népmese napján **Zámborszky Eszter** mesemondó, mesepedagógus előadó volt vendégünk, aki mesei előadásával elvarázsolta a jelenlévőket.
- A **Vers- és prózamondó versenyek** kiemelt szerepet játszanak a művészi önkifejezés és az anyanyelvi készségek fejlesztésében. Segítenek a fiataloknak a magabiztos fellépés elsajátításában, az értő olvasás és az érzelmek kifejezésének gyakorlásában. Ezek a versenyek nemcsak a tehetséggondozás fontos eszközei, hanem közösségépítő élmények is, ahol a résztvevők megismerhetik egymás előadásait és inspirálódhatnak. A könyvtár ilyen események szervezésével hozzájárul az irodalom élményszerű megéléséhez és a szép beszéd kultúrájának megőrzéséhez.
- Könyvtárunk 2024-ben két klubnak is helyet adott. Az **Olvasóklubot** mi szerveztük, ahol az irodalomkedvelők rendszeresen találkozhattak, hogy megosszák gondolataikat az elolvasott művekről. A klub célja nemcsak az olvasás népszerűsítése volt, hanem egy olyan közösség kialakítása is, ahol a résztvevők szabadon beszélgethettek kedvenc könyveikről, új szerzőket és műfajokat fedezhettek fel. Az összejövetelek barátságos, inspiráló légkörben zajlottak, így minden alkalom különleges élményt nyújtott az olvasóknak. A **Társasjáték klub** és a **Sakk klub** élénk érdeklődés mellett külső szervezéssel valósult meg. Rendszeresen szerveznek versenyt is, amikre az ország különböző részeiből is érkeznek versenyzők.
- Évek óta egyik legnépszerűbb eseményünk a **Játékos Borest**, mely során izgalmas és vidám, nyomozós feladatokat oldnak meg a jelentkező csapatok. A rendezvény a Százhalombattai Könyvtárért Alapítvány és a könyvtár közös rendezvénye.
- Hagyományteremtő szándékkal indítottuk el **Adventi Hangolódó** rendezvényünket a lezárva ezzel az év rendezvényeit. Az adventi vásár keretében amatőr kézművesek árulták saját készítésű munkáikat, majd az esti műsor során előadóművészek, mesemondók és az Alapfokú Művészeti Iskola zenésznövendékei és tanárai csodálatos előadása segítette a karácsonyi hangolódást.
- A **Pályaorientációs nap** keretében évről évre – így 2024-ben is - sok óvodai és iskolás csoportot fogadtunk, ahol a gyerekek bepillantást kaphatnak a könyvtáros szakma és a könyvtár, mint kulturális intézmény működésébe. A „**Nyitott könyvtár**” keretében bejártuk a könyvtár látogatók számára nem mindig nyitott tereit is. A könyvtárról érdekességeket, „kulisszatitkokat” tudhattak meg a felnőttek és diákok.

- Ezen túllendülve az előző évekhez hasonlóan rendezvényeink nagy része ingyenes előadónak a segítségével és a kollégák kreativitásán alapult és valósult meg. Idén először rendeztük meg a **Születés Hetét**, amely nagy sikert aratott és rengeteg kismamát vonzott a könyvtárba. Az esemény célja az volt, hogy támogassa a várandósokat és kisgyermekes szülőket hasznos előadásokkal és közösségi programokkal. Különlegessége, hogy minden előadó társadalmi munkában vállalta a részvételt, így valódi összefogással valósulhatott meg. A rendezvény nemcsak információval látta el a résztvevőket, hanem lehetőséget adott a tapasztalatcserére és a közösségépítésre is, tovább erősítve a könyvtár közösségi szerepét.
- A **könyvtárlátogatások** során egyes általános-, és középiskolai osztályok a kölcsönzés ritmusában, háromhetente visszatérnek, más óvodák pedig megszervezik, hogy minden csoport legalább egyszer ellátogasson a könyvtárba. Ezen alkalmakkal a csoportokat elsősorban könyvtárismerettel, a tanulmányokhoz kapcsolódó előadásokkal, a kisebbeket mesével fogadjuk. A rendszeres visszatérőket különböző tematika szerint kvíz-játékkal, helytörténeti- és kézműves-foglalkozással várjuk, amelynek elengedhetetlen része a könyvtári állomány bevonása, használata. Nagy örömmel fogadjuk és teszünk eleget az egyéni tematikus foglalkozásokra vonatkozó tanári megkereséseknek is. Öröm számunkra, hogy a sajátos nevelésű igényvel elő diákcsoporthoz is részt vesznek szervezett könyvtárlátogatásokon, s külön öröm, hogy van fiatal, aki aztán a családdal is visszatér hozzánk. A népszerű **ERASMUS** program keretében hozzánk látogató külföldi diákcsoporthoz nagy vidámsággal vettek részt a felnőttkönyvtári munkatársak által kidolgozott játékos foglalkozásokon.
- Az év során 6 alkalommal szerveztünk **könyvtári tábort**. Télen és tavasszal, egy-egy: „Téli mesenapok” és „Tavaszi mesenapok”, nyáron 4 alkalommal, 4 teljes héten keresztül vártuk táborozni a gyerekeket, fiatalokat: „Medvés mesetábor óvodásoknak”, „Népmesetábor” és „Kortárs mesetábor” általános iskolai, alsó tagozatos diákoknak, „Ez Batta! – helytörténeti olvasótábor – 12-16 éves diákoknak” (NKA pályázat keretében) amely során a diákok izgalmas programokon keresztül ismerkedhettek meg Százhalombatta múltjával.
- A **Városi Archívum** kiemelkedő szerepet játszik Százhalombatta történetének megőrzésében és bemutatásában. 2024-ben több helytörténeti előadást is tartottunk, amelyek során a helyi történelem érdekes és izgalmas aspektusait osztottuk meg a látogatókkal. Reméljük, hogy ezek az események még több embert inspiráltak városunk múltjának felfedezésére!

A könyvtárunk számára az online tér és a közösségi oldalak kiemelt fontosságúak, mivel ezek lehetőséget nyújtanak arra, hogy szélesebb közönséget érjünk el, és még több embert bevonjunk programjainkba. A **közösségi oldalak** közül elsősorban a Facebook-oldalunkat menedzseljük, jelen vagyunk az Instagramon, a YouTube-on, és a könyves közösségi oldalon, a Moly.hu-n is. Legnagyobb bázissal Facebook-oldalunk rendelkezik. Programjaink hirdetése, illetve az utólagos beszámolók mellett hírekkel, érdekességekkel népszerűsítettük könyvtárunkat és az olvasást. Nagy érdeklődés kíséri az „Ajánlj, hogy ajánlhassunk” Facebook-csoportunkat, melynek tagsága a folyamatos könyvajánló aktualitásoknak köszönhetően háromszorosára duzzadt. A könyvtárosok ajánlói mellett mára a tagok is rendszeresen osztják meg olvasmányélményeiket a közösséggel.

Könyvtárunk évek óta részt vesz a középiskolások kötelező **közösségi szolgálatában**, online és offline lehetőségekkel. Jelenleg körülbelül 90 iskolával állunk szerződésben. 2024-ben 61 diák számára igazoltunk közösségi szolgálati órát.

7. Minőségirányítás

- a. használói elégedettségmérés
- b. önértékelés
- c. megyei hatókörű városi könyvtár segítő szerepe a minőségirányítás előkészítésében (a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL törvény 66 §. j) pontja alapján)
- d. tárgyévi fejlesztések, innovatív lépések

A könyvtár minőségirányítási tevékenysége során kiemelt figyelmet fordítottunk a szolgáltatások fejlesztésére, a felhasználói elégedettség mérésére, valamint az önértékelés és a jogszabályi előírások alapján történő folyamatos fejlesztésre.

Az intézmény önértékelése az alkalmazott minőségirányítási rendszer szerves része. A könyvtár 2024-ben is felmérte saját működését, figyelembe véve az intézményi célokat, az erőforrások hatékony felhasználását, valamint a munkatársak szakmai fejlődését. Önértékelést is végeztünk, mely segített az erősségek és fejlesztendő területek azonosításában, mely alapján további lépéseket határoztunk meg.

A 1997. évi CXL törvény 66. § j) pontja alapján a megyei hatókörű városi könyvtár feladata, hogy szakmai támogatást nyújtson a kisebb könyvtárak számára a minőségirányítási folyamatok előkészítésében és megvalósításában. Ennek megvalósításához nagy segítségünkre volt idén is a Pest Vármegyei Könyvtár vezetőjének könyve (Tóth Máté: Könyvtár-Minőség-Menedzsment), mely egy útikalauz könyvtárunk számára a minőségi működéshez.

Mindemellett munkánkat a **minőségirányítás** szempontjai szerint végeztük, mely során különös figyelmet fordítottunk szolgáltatásainak sokrétűségére, olvasóink igényének kiszolgálására.

2024-ben innovatív lépésként könyvtárunk több fejlesztést hajtott végre az olvasói élmény növelése érdekében. Ezek közé tartozik:

- **Digitális szolgáltatás fejlesztése:** új online adatbázisokhoz való hozzáférés biztosítása (Arcanum Digitális Adatbázis).
- **Infrastruktúra korszerűsítése:** olvasói terek modernizálása (festés), a technikai eszközök fejlesztése (új számítógépek, vonalkódozók stb.)
- **Programok és rendezvények:** interaktív olvasói programok, író-olvasó találkozók és tematikus workshopok szervezése.
- **Állatbarát könyvtári kezdeményezés:** A könyvtár lehetőséget biztosít arra, hogy az olvasók kedvenceikkel együtt látogathassák az intézményt. Kijelölt állatbarát zónák kerültek kijelölésre a könyvtár előtereiben, ahol a kedvencek kényelmesen várakozhatnak gazdájukra. Emellett több állatbarát olvasási programot és állatvédelmi előadást is szerveztünk.

Összefoglalva ezek az intézkedések mind hozzájárulnak a könyvtári szolgáltatások minőségének javításához, a használói igényekhez való alkalmazkodáshoz és a könyvtár közösségi szerepének erősítéséhez.

8. Tudományos kutatás és kiadványok

Könyvtárunk nem végez tudományos kutatói munkát. Miután 2018-ban a Városi Archívum részlegünk történész munkatársának státusza megszűnt, szinte ellehetetlenültek ez irányú törekvéseink. Megbízási szerződéssel tudunk alkalmazni történészt, aki a fotók

digitalizálásával és feldolgozásával foglalkozik. 2024-ben 602 db fotó digitális megőrzését sikerült megvalósítani.

Könyvtárunk nem tud kiadványokat megjelentetni, mivel 2020. óta nincs kiadói joga a könyvtárnak, így kiadványokat megjelentetésére nincs lehetőségünk.

9. Partnerségi együttműködések

a. kiemelt téma: könyvtári, közgyűjteményi, közművelődési, közoktatási együttműködés és az önkéntesség

2024-ben új együttműködések nem kötöttünk, a korábbi partnerekkel az érvényes szerződéseknek megfelelően jó kapcsolatokat ápolunk, vállalt feladatainkat teljes mértékben ellátjuk.

A könyvtári, közgyűjteményi és közművelődési területen meglévő partnereinkkel folyamatos szakmai kapcsolatot ápolunk. Együttműködésünk keretében részt veszünk közös programok, szakmai rendezvények és konferenciák szervezésében, melyek célja a kulturális értékek megőrzése és a tudásmegosztás erősítése.

A közoktatási együttműködések során továbbra is szoros kapcsolatot tartunk fenn az iskolákkal és oktatási intézményekkel. A korábban kialakított programok keretében tanulói csoportok fogadását, tematikus foglalkozásokat és ismeretterjesztő előadásokat szervezünk, melyek hozzájárulnak a diákok tudásának bővítéséhez és a kultúrismeret fejlesztéséhez.

Az önkéntesség terén továbbra is aktívan támogatjuk azokat a kezdeményezéseket, amelyek lehetőséget biztosítanak az önkéntesek és közösségi szolgáltatók számára, hogy bekapcsolódjanak a közösségi és kulturális programokba. A könyvtár és a Százhalombattai Könyvtárért Alapítvány szoros együttműködésében kiemelt szerepet kap az önkéntes munka, amely hozzájárul a szolgáltatások minőségének javításához és a közösség erősítéséhez.

A meglévő partnerekkel az érvényes szerződéseknek megfelelően továbbra is kiegyensúlyozott és konstruktív kapcsolatot ápolunk, biztosítva, hogy minden vállalt feladatot maradéktalanul teljesítsünk. Az együttműködések eredményei hozzájárulnak intézményünk hosszútávú sikerességéhez és szakmai fejlődéséhez.

A mindennapokban sok önzetlen segítséget kapunk más intézményektől és magánemberektől is. Nyitottak vagyunk a kezdeményezések befogadására, lásd: sakk-foglalkozás, társasjáték-klub, zenei bemutatók. Rendszeres a kapcsolatunk a népmesével foglalkozó szervezetekkel is (Meseszó Egyesület, Világszárnya Magyar Mesemondó Szövetség, Hagyományok háza).

10. PR/marketing/kommunikáció eredményei

a. a könyvtár megjelenése médiumokban

b. lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculat, kommunikáció)

A Hamvas Béla Városi Könyvtár 2024-ben is nagy figyelmet fordított a szervezeti célok és értékek kommunikálására. A **sajtó** munkatársaival történő kapcsolattartás a mindennapi feladatunk része volt. Az egységes arculat megjelent a külső kommunikációban, következetes üzeneteket közvetítve a használóink és a partnereink felé.

Az információs technológia intézményünk kommunikációját is megváltoztatta: jelentős szerepet kapott az online kommunikáció. A könyvtár közösségi oldalain (Facebook, Instagram, YouTube, Moly) rövid, szöveges üzenetekkel, online könyvajánlókkal, kép- és videótartalmak közzétételével, friss és dinamikus szemlélettel, tematikus tartalmakkal (linkgyűjteményekkel) értük el a különböző korosztályokat. Eszközeink: folyamatosan frissülő honlap, hírlevelek, közösségi média felületek, városi rendezvényeken való kitelepülések, plakátok és szórólapok, médiamegjelenések.

Szolgáltatásainkról (ablakos kölcsönzés, új beszerzések, irodai szolgáltatások), programjainkról (világnapok, kiállítások, könyvbemutatók, előadások), az intézménnyel kapcsolatos újdonságokról 2024-ben is rendszeresen tudósított a városi média, a nyomtatott és online sajtóban, a helyi televízióban. Tavaly több mint 25 cikk jelent meg könyvtárunkról nyomtatásban, az online sajtó 35 alkalommal tudósított rólunk, hetente szerepelünk a helyi televízióban programjainkkal vagy könyvajánlókkal.

11. Összefoglaló a vármegyei hatókörű városi könyvtár által

- a vármegye területén működő könyvtárak együttműködésének szervezésével kapcsolatos tevékenységének intézményre gyakorolt pozitív hatásairól,
- a könyvtár tevékenységét segítő 2024-ben nyújtott szolgáltatásairól,
- a települési könyvtár fejlesztésével kapcsolatosan végzett koordináció keretében a fenntartónak meg tett javaslatokról

2024-ben is rendszeresen részt vettünk a pest vármegyei vezetői értekezleteken. A Szentendrén működő **Hamvas Béla Pest Vármegyei Könyvtár** igazgatója és a könyvtár munkatársai segítőkészen álltak kérdéseinkhez, személyesen, telefonon, e-mailen egyaránt. A vármegyei könyvtár igazgatója többször tartott online megbeszélést a könyvtár vezetőivel, ahol az aktuális témákkal kapcsolatban megkaptuk az iránymutató tájékoztatást, de bármely általunk felvetett téma és kérdés is megválaszolásra került. Rendelkezésre álltak az év elején esedékes statisztika, beszámoló és munkatervvel kapcsolatos kérdéseink megválaszolásában, év közben is bármikor fordulhattunk a kollégákhoz bármilyen szakmai kérdésben.

Százhalombatta, 2025. március 5.

.....
aláírás
Intézményvezető

Százhalombatta, 2025. május(hó)..... 20(nap)

75/2025. (V.20.) MOKB. sz. határozat.

.....
aláírás
Fenntartó